

UZASADNIENIE

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczysko Markowo PLH280032 sporządzony został przez sprawującego nadzór nad obszarem na okres 10 lat, w celu ochrony przedmiotów ochrony znajdujących się w jego obrębie. Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, zawierający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ww. ustawy.

Zgodnie z art. 28 ust. 4 cyt. ustawy o ochronie przyrody, w związku z art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, ze zm.) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie obwieszczeniem znak: RDOŚ-28-OON-6635-0048-030/10/imi z 19 listopada 2010 r. podał do publicznej informacji, iż przystąpił do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczysko Markowo PLH280032. Jednocześnie poinformował o możliwości zgłaszania uwag do materiałów gromadzonych podczas prac nad sporządzaniem projektu planu zadań ochronnych: w formie pisemnej, do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym.

W trakcie procesu planistycznego przeprowadzono 2 spotkania dyskusyjne, które odbyły się z udziałem Zespołu Lokalnej Współpracy, biorącego udział w tworzeniu dokumentacji do planu zadań ochronnych. Spotkania dyskusyjne w formie warsztatów odbyły się 20 grudnia 2010 r. oraz 28 lipca 2011 r.

Plan zadań ochronnych opracowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186, ze zm.) oraz zgodnie z zakresem, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ww. ustawy o ochronie przyrody.

Zgodnie z ww. aktami prawnymi dokonano opisu granic obszaru Natura 2000 Uroczysko Markowo w formie wektorowej warstwy informacyjnej, w układzie współrzędnych, o którym mowa w § 3 pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1247), tj. w Państwowym Układzie Współrzędnych Geodezyjnych PL-1992, a także opracowano mapę obszaru.

W trakcie opracowania planu zadań ochronnych zgromadzono, zweryfikowano i uzupełniono informacje o obszarze i przedmiotach ochrony. Za przedmioty ochrony tego obszaru uznano siedliska: 3150 Naturalne eutroficzne zbiorniki wodne; 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska; 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne; 9130 Żyzna buczyna; 9160 - Grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*); 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*); 91E0 * Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinosoincanae*, olsy źródłiskowe) oraz gatunki zwierząt: 1166 traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*; 1188 kumak nizinny *Bombina bombina*; 1042 zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis*; 1084 pachnica dębowa *Osmoderma eremita*.

Dokonano także identyfikacji istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt będących przedmiotami ochrony. Główne zagrożenie dla siedlisk stanowią: rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem; rozproszone

zanieczyszczenie wód powierzchniowych za pośrednictwem przelewów burzowych lub odpływów ścieków komunalnych; rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych; presja turystyczna; pobieranie zbyt dużej ilości wody z jeziora do stawów rybnych; eutrofizacja i zarastanie zbiorników wodnych; wzrost intensyfikacji zagospodarowania rolniczego; niewłaściwie prowadzona gospodarka rybacka i ewentualne zachwiania stabilności ekosystemu; dzikie wysypiska śmieci; podsiew traw gatunkami obcymi; brak ekstensywnego użytkowania pastwisk; porzucenie tradycyjnych metod użytkowania; ewolucja biocenotyczna, sukcesja - zarastanie łąk drzewami i krzewami; zalesianie terenów otwartych - zalesianie łąk; żwirownie; usuwanie trawy pod grunty orne - zaoranie łąk; spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych - nadmierne odwodnienie; wkraczanie drzew i krzewów na obszar torfowiska; nienaturalna, przyspieszona eutrofizacja; zarastanie brzegów Jeziora Okonie; obniżenie poziomu wód gruntowych zlewni; obniżenie lustra wody w jeziorze; przesuszenie pła mszarnego; wycinka drzew w strefie brzegowej; wydeptywanie pła mszarnego; zabiegi gospodarcze w drzewostanach nasiennych i glebochronnych zapisanych oraz w głębokich wąwozach i jarach zakłócające funkcje tych drzewostanów; użytkowania drzewostanów w wąwozach i jarach; występowanie gatunków obcych dla siedliska; niski udział wydzielających się i martwych drzew pozostawianych do naturalnego rozkładu; usuwanie gatunków charakterystycznych dla siedliska; zaburzona struktura gatunkowa; rębnia zupełna w siedlisku. Wśród zagrożeń dla gatunków zwierząt będących przedmiotami ochrony wskazano: niszczenie stanowisk rozrodczych na skutek odwadniania terenu, zasypywania lub niszczenia niewielkich zbiorników wodnych; osuszanie mokradeł, likwidowanie starorzeczy i regulacja rzek; obniżenie poziomu wód gruntowych; zarybianie małych zbiorników wodnych; likwidowanie małych śródleśnych i śródpolnych oczek wodnych; usuwanie wiatrołomów; brak odnowień lipowych w alejach; zabiegów konserwatorskich związanych z leczeniem drzew dziuplastych; modernizacja drogi Markowo-Godkowo; modernizacja drogi w miejscowości Zimnochy; brak siedlisk zastępczych; niekontrolowana wycinka drzew śródpolnych.

Celem planowanych działań ochronnych zaplanowanych do realizacji na obszarze Natura 2000 Uroczysko Markowo jest:

- utrzymanie występowania i właściwy stan ochrony dla siedlisk: 3150 Naturalne eutroficzne zbiorniki wodne; 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska; 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne
- utrzymanie właściwego stanu ochrony dla siedlisk: 9130 Żyzna buczyna; 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny; 91E0-3* Niżowy łąg jesionowo-olszowy *Fraxino-Alnetum*
- osiągnięcie właściwego stanu ochrony dla siedlisk: 9160 - Grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*); *91E0-4 źródłiskowe lasy olszowe na niżu (grupa niejednorodna fitosocjologicznie, zbiorowiska ujmowane jako *Cardamino-Alnetum glutinosae* lub źródłiskowe podzespoły *Fraxino-Alnetum*);
- Utrzymanie występowania i właściwy stan siedliska dla gatunków: 1166 traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*; 1188 kumak nizinny *Bombina bombina*; 1042 zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis*; 1084 pachnica dębowa *Osmoderma eremita*.

Działania ochronne dla siedlisk leśnych są to działania czynne opierające się o akceptację lub modyfikację dotychczasowych metod gospodarowania. W przypadku siedlisk nieleśnych zaplanowano: 3150 Naturalne eutroficzne zbiorniki wodne - wycinanie zarośli wokół zbiornika Jezioro Okonie; 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska - usuwanie drzew i krzewów. Dla pachnicy dębowej zaplanowano tworzenie alei poprzez dosadzanie nowych drzew.

Działania z zakresu monitoringu siedlisk składają się z trzech elementów. Pierwszy element - monitoring powierzchni siedliska, drugi - struktury i funkcji siedliska oraz trzeci - szans zachowania siedliska. Planowany monitoring pozwoli ocenić skuteczność przeprowadzanych zabiegów ochronnych i ewentualnie modyfikować ich zakres i lokalizację w zależności od aktualnego stanu siedlisk przyrodniczych. Zaplanowano także monitoring gatunków. W przypadku zalotki większej jest to monitoring liczebności, izolacji przestrzennej, powierzchni stanowiska, liczby dogodnych miejsc do rozrodu, stopnia zarośnięcia stanowiska przez drzewa i krzewy. W przypadku pozostałych gatunków jest to monitoring populacji i siedlisk tych gatunków, zgodnie z metodyką PMS GIOŚ.

Działania z zakresu uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony dotyczyć będą siedlisk: 3150 Naturalne eutroficzne zbiorniki; 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska; 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne oraz gatunków: 1166 traszka grzebieniasta, 1188 kumak nizinny, 1042 zalotka większa, 1084 pachnica dębowa.

Obszar Natura 2000 objęty dwoma dokumentem planistycznym, tj:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Godkowo (Uchwała Rady Gminy Godkowo nr XV/73/2000 z 15.06.2000)
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg (Uchwała Nr I/37/98 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 30 grudnia 1998 r., ze zmianami)

W niniejszym zarządzeniu wskazano zapisy do zmian w ww. dokumentach planistycznych, dotyczące ochrony obszaru Natura 2000, odnoszące się do gospodarki komunalnej, zagospodarowania przestrzennego oraz zalesień, których realizacja może znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000 – w zakresie minimalizacji tych oddziaływań.

W ramach prac nad sporządzeniem planu zadań ochronnych nie stwierdzono potrzeby opracowania dla obszaru Natura 2000 lub jego części planu ochrony, o którym mowa w art. 29 cyt. ustawy *o ochronie przyrody*.

W dniu 29 stycznia 2014 r Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie obwieszczeniem znak: WOPN-OON.082.01.004.2014.AKR poinformował o możliwości złożenia uwag i wniosków do projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczysko Markowo PLH280032 w formie projektu zarządzenia.

W związku z udziałem społeczeństwa, zgłoszono następujące uwagi do projektu planu zadań ochronnych:

I Nadleśnictwo Młynary:

1. Z zapisu na str. 18 „*Ponadto na wyżej wymienionym obszarze występują dystroficzne i eutroficzne zbiorniki wodne, do których należą jeziora: Okonie, Zielone i Zimnochy*”, przez które przepływa rzeka Wąska, wykreślić jezioro Zielone. Rzeka Wąska przez nie nie przepływa.

Uwaga przyjęta: uwagę uwzględniono poprzez wprowadzenie zasugerowanych poprawek w treści dokumentacji planu zadań ochronnych.

2. Zapis str. 61, 64 „*Wstrzymanie rębni IIA i/lub IIAU*” – wykreślić. Nadleśnictwo Młynary nie zgadza się na wstrzymanie wykonania rębni ujętych w aktualnie obowiązującym PUL zatwierdzonym przez Ministra środowiska decyzją z dnia 19.02.2008 r.

Uwagę odrzucono: Zgodnie z założeniami do sporządzania planów zadań ochronnych, w planie mogą być wprowadzone działania ochronne dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych gatunków zwierząt oraz ich siedlisk, działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania, działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu

realizacji celów działań ochronnych. Zgodnie z wytycznymi Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska do opracowania planów zadań ochronnych, działania dotyczące wdrożenia modyfikacji w stosowanych metodach gospodarowania powinny być ograniczone do takich modyfikacji, jakie są naprawdę potrzebne z punktu widzenia przedmiotów ochrony (z punktu widzenia parametrów i wskaźników ich stanu ochrony). W omawianym przypadku działania takie (tj. wstrzymanie określonego rodzaju rębni) zaplanowane dla siedlisk 9130 i 9160 wynikają wprost z zagrożeń zdefiniowanych dla tych siedlisk. W obu przypadkach za zagrożenia dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu ochrony tych siedlisk uznano m.in.: prowadzenie zaplanowanych na określonych płatach w PUL rębni IIA i/lub IIAU.

3. *Zapis na str. 79: „W przyszłości należy dążyć do całkowitej eliminacji Dbc, Dg i Md oraz ograniczenia ilościowego Św i So i Brz.” zastąpić zapisem „W przyszłości należy dążyć do całkowitej eliminacji Dbc, Dg oraz ograniczenia ilościowego Md, Św, So i Brz.”.*

Uwaga przyjęta: uwagę uwzględniono poprzez wprowadzenie zasugerowanych poprawek w treści dokumentacji planu zadań ochronnych.

II Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie:

1. *W działaniach ochronnych dla siedliska 9130 oraz 9160 wnosimy o wykreślenie zapisów „w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych konieczne jest wstrzymanie aktualnie zapisanych w PUL rębni IIA”.*

Uwagę odrzucono: Zgodnie z założeniami do sporządzania planów zadań ochronnych, w planie mogą być wprowadzone działania ochronne dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych gatunków zwierząt oraz ich siedlisk, działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania, działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych. Zgodnie z wytycznymi Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska do opracowania planów zadań ochronnych, działania dotyczące wdrożenia modyfikacji w stosowanych metodach gospodarowania powinny być ograniczone do takich modyfikacji, jakie są naprawdę potrzebne z punktu widzenia przedmiotów ochrony (z punktu widzenia parametrów i wskaźników ich stanu ochrony). W omawianym przypadku działania takie (tj. wstrzymanie określonego rodzaju rębni) zaplanowane dla siedlisk 9130 i 9160 wynikają wprost z zagrożeń zdefiniowanych dla tych siedlisk. W obu przypadkach za zagrożenia dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu ochrony tych siedlisk uznano m.in.: prowadzenie zaplanowanych na określonych płatach w PUL rębni IIA i/lub IIAU.

III Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Olsztynie:

1. *Pkt 7 – Kluczowe instytucje/osoby dla obszaru i zakres odpowiedzialności. W związku z tym, że przedmiotowy obszar Natura 2000 położony jest w powiatach ostródzkim i elbląskim informuję, że część położona w powiecie ostródzkim podlega pod Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Olsztynie, zaś obszar powiatu elbląskiego obejmuje obszar działania Żuławskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Elblągu. Wobec powyższego wnioskuję się o ujęcie ZZMiUW w Elblągu jako kluczowej dla przedmiotowego obszaru instytucji.*

Uwaga przyjęta: uwagę uwzględniono poprzez wprowadzenie zasugerowanych poprawek w treści dokumentacji planu zadań ochronnych.

2. *Etap II – opracowanie projektu planu, Pkt 2.3 – struktura własności i użytkowania gruntów. W związku z przebiegiem przez teren obszaru Natura 2000 cieków wodnych będących w administracji zarówno RZGW w Gdańsku, jak i Zarządów Melioracji należy rozważyć wpisanie ich udziału do przedmiotowej tabeli. Mimo, że ich udział w stosunku do całego obszaru jest niewielki, należy odnotować ich występowanie na danym obszarze. Tym bardziej, że po zsumowaniu procentowego udziału wszystkich gruntów otrzymuje się wynik (w przybliżeniu) 99,97%.*

Uwagę uwzględniono częściowo: Tabela zawiera dane użytkowania i pokrycia terenu z programu CORINE Land Cover 2006, w związku z czym wymieniono w niej wszystkie typy pokrycia terenu wskazane w tym programie. Informacja o źródle danych została dodana w opisie tabeli. W związku z występowaniem cieków w obszarze ich obecność zaznaczono w tabeli (wstawiając znak +) bez podawania ich powierzchni.

3. *Ustalenie działań w zakresie monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony. W kolumnie terminy/częstotliwość zapis „Jeden raz, co 3 lata w pełni sezonu wegetacyjnego” zmienić na bardziej precyzyjny: „Raz w roku w pełni sezonu wegetacyjnego – częstotliwość co 3 lata”. Można również rozważyć wskazanie w kolumnie Podmiot odpowiedzialny zwrotu „w Olsztynie”.*

Uwaga przyjęta: uwagę uwzględniono poprzez wprowadzenie zasugerowanych poprawek w treści dokumentacji planu zadań ochronnych oraz w projekcie zarządzenia.

4. *Należy wskazać podstawę prawną, na mocy której w kolumnie Podmiot odpowiedzialny nałożono odpowiedzialności za wykonanie poszczególnych działań na podmioty inne niż RDOŚ. W przypadku, gdy dane działanie ochronne dotyczy gruntów Skarbu Państwa (Lasy Państwowe) właściwym wydaje się zapis – Nadleśnictwo..... – podmiot nadzorujący RDOŚ Olsztyn.*

Uwagę odrzucono: Art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody mówi, że plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania. Ustawa daje zatem możliwość wskazania podmiotów innych niż RDOŚ (organ opracowujący projekt planu i sprawujący nadzór nad obszarami Natura 2000), właściwych do realizacji określonych działań ochronnych. Podobnie rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 wskazuje, że zakres prac niezbędnych do opracowania planu obejmuje ustalenie działań ochronnych, w tym wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za ich wykonanie i monitoring. Tym samym w zależności od rodzaju działania ochronnego, odpowiedzialnym za jego realizację może być właściwy RDOŚ, właściciel, zarządca lub dzierżawca terenu, na którym działanie ma być realizowane, a także różnego rodzaju organizacje mogące np: pozyskiwać fundusze na ochronę przyrody, w tym realizację działań ochronnych. Znajduje to potwierdzenie w wytycznych Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska do opracowania planów zadań ochronnych (pkt 129 wytycznych, dostępnych na stronie internetowej Generalnej Dyrekcji pod adresem: http://www.gdos.gov.pl/ProjectCategories/viewProject/8/2/0/71/Materialy_do_pobrania).

5. *Wnioskuje się o przewidzenie możliwości usuwania drzew znajdujących się w obrębie jezior w przypadku, gdy dane drzewo zagraża życiu ludzkiemu bądź dobytkowi. Należy również zapewnić możliwość usunięcia drzew powalonych stwarzających zagrożenie (po uzyskaniu zgody RDOŚ).*

Uwagę odrzucono: wycinka drzew zagrażających życiu ludzkiemu bądź dobytkowi możliwa jest na zasadach ogólnych, określonych w ustawie o ochronie przyrody. Wprowadzenie proponowanego zapisu powielałoby jedynie istniejące przepisy prawne.

IV Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa:

1. *Uwaga do zapisu dotyczącego siedliska 6510 „W okresie obowiązywania planu zadań ochronnych ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe, zgodnie z wymogami wzajemnej zgodności. Niedopuszczanie do zalesiania, zaorywania i zabudowy łąk i pastwisk. Koszenie corocznie (dopuszcza się koszenia co drugi rok na gruntach bez tendencji do zarastania). Wypas corocznie.”. Wątpliwości budzą zapisy zaznaczone kolorem: „zgodnie z wymogami wzajemnej zgodności”, „koszenie corocznie (dopuszcza się koszenie co drugi rok na gruntach bez tendencji do zarastania)”. Obecnie rozporządzenie rolnośrodowiskowe dla siedliska 6510, które może być deklarowane w ramach wariantu 5.7 półnaturalne łąki świeże nie przewiduje możliwości koszenia co drugi rok, według cytowanego poniżej rozporządzenia w sprawie minimalnych norm, które nie są deklarowane w ramach a) płatności dla obszarów Natura 2000 oraz związanych z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej, b) programu rolnośrodowiskowego, okrywa musi być koszona i usuwana co najmniej raz w roku w terminie do dnia 31 lipca. Jeśli chcą Państwo*

pozostawić zapis dotyczących dopuszczania koszenia co drugi rok proponuję przenieść go do działań fakultatywnych. Niemniej jednak w obecnym stanie prawnym jest to zapis bez pokrycia w przypadku beneficjentów wnioskujących o płatności w ramach systemu wsparcia bezpośredniego. Uwagę odrzucono. Uwaga zasadna, niemniej analiza listy przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 ujętych w zarządzeniu wykazała, że nie jest ona zgodna z aktualnym Standardowym Formularzem Danych dla obszaru. Siedlisko 6510 nie jest przedmiotem ochrony obszaru Uroczysko Markowo, zatem zostało ono usunięte z zarządzenia i dokumentacji.

2. *„Niedopuszczanie do zaorywania” – zapis dotyczący niedopuszczania do zaorania proponuję przenieść do działań fakultatywnych, ponieważ jest to działanie, które pokrywa się z wymogami programu rolnośrodowiskowego. Pozostawienie tego zakazu przy działaniu obligatoryjnym stwarza zagrożenie dla płatności rolnośrodowiskowych. Nie można płacić za coś co jest normą.*

Uwagę odrzucono. Uwaga zasadna, niemniej analiza listy przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 ujętych w zarządzeniu wykazała, że nie jest ona zgodna z aktualnym Standardowym Formularzem Danych dla obszaru. Siedlisko 6510 nie jest przedmiotem ochrony obszaru Uroczysko Markowo, zatem zostało ono usunięte z zarządzenia i dokumentacji.

3. *Dodatkowo wskazana „Lokalizacja siedliska wg załącznika nr 6” jest nieprecyzyjna i zweryfikowanie obszaru na podstawie załączonej mapy jest niewykonalne przez kontrolerów ARiMR. Siedlisko powinno mieć lokalizację określoną wektorowo.*

Uwagę odrzucono. Uwaga zasadna, niemniej analiza listy przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 ujętych w zarządzeniu wykazała, że nie jest ona zgodna z aktualnym Standardowym Formularzem Danych dla obszaru. Siedlisko 6510 nie jest przedmiotem ochrony obszaru Uroczysko Markowo, zatem zostało ono usunięte z zarządzenia i dokumentacji.

Projekt niniejszego zarządzenia na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206, z późn. zm.) został uzgodniony przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego pismem znak: PN 0522.19.2014 z dnia 28 kwietnia 2014 r.

Z up. REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Olsztynie
Maria Melin
Regionalny Konserwator Przyrody

Załącznik nr 3 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Olsztynie

z dnia 2014 r.

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Uroczysko Markowo PLH280032.

Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożenia
1.	3150 Naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	<p><u>Zagrożenia istniejące:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) H01.05: rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem - rolnicze spływy powierzchniowe wód 2) H01.04: rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych za pośrednictwem przelewów burzowych lub odpływów ścieków komunalnych - zanieczyszczenia komunalne 3) H01.08: rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych - zanieczyszczenia komunalne z zabudowy mieszkalnej oraz z zabudowy rekreacyjnej nie podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej 4) G05: Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka - presja turystyczna 5) J02.06.05: pobór wód powierzchniowych przez farmy rybne - pobieranie zbyt dużej ilości wody z jeziora do stawów rybnych <p><u>Zagrożenia potencjalne:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) K02.03: eutrofizacja (naturalna) – eutrofizacja i zarastanie zbiorników wodnych 2) J03.01: zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska - zarastanie zbiorników 3) A02.01: intensyfikacja rolnictwa - wzrost intensyfikacji zagospodarowania rolniczego 4) F01.01: intensywna hodowla ryb, intensyfikacja – niewłaściwie prowadzona gospodarka rybacka i ewentualne zachwiania stabilności ekosystemu 5) H01.09: zanieczyszczenie wód powierzchniowych z innych źródeł rozproszonych, niewymienionych powyżej – dzikie wysypiska śmieci
2.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	<p><u>Zagrożenia istniejące:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) J02: spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych - nadmierne odwodnienie 2) K02.01: zmiana składu gatunkowego (sukcesja) – wkraczanie drzew i krzewów na obszar torfowiska

Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożenia
		<p>Zagrożenia potencjalne:</p> <p>3) J02.01: Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie - zasypywanie gruzem i innymi odpadami</p> <p>4) J02.15: Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych - zbyt wysoki lub niski poziom wód gruntowych</p>
3.	3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	<p>Zagrożenia istniejące:</p> <p>1) J04: Inne zmiany ekosystemu – nienaturalna, przyspieszona eutrofizacja</p> <p>2) J04: Inne zmiany ekosystemu – zarastanie brzegów Jeziora Okonie</p> <p>Zagrożenia potencjalne:</p> <p>1) J03: Inne zmiany ekosystemu - obniżenie poziomu wód gruntowych zlewni</p> <p>2) J02: powodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych - obniżenie lustra wody w Jeziorze Okonie</p> <p>3) J03.01: zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska - przesuszenie pła mszarnego</p> <p>4) G05: Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka - wycinka drzew w strefie brzegowej</p> <p>5) G05.01: Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie - wydeptywanie pła mszarnego</p>
4.	9130 Żyzna buczyna Podtyp: 9130-1 Żyzna buczyna niżowa (<i>Galio odorati-Fagetum</i>)	<p>Zagrożenia istniejące:</p> <p>1) B07: Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej – zabiegi gospodarcze w drzewostanach nasiennych i glebochronnych zapisanych w Planie Urządzenia Lasu oraz w głębokich wąwozach i jarach zakłócające funkcje tych drzewostanów</p> <p>2) B07: Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej – użytkowanie drzewostanów w wąwozach i jarach</p> <p>3) B07: Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej – stosowanie rębni IIA i/lub IIAU.</p> <p>4) J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska – występowanie gatunków obcych dla siedliska</p> <p>5) B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew – niski udział wydzielających się i martwych drzew pozostawianych do naturalnego rozkładu</p> <p>Zagrożenia potencjalne:</p> <p>1) B.02.02: wycinka lasu – usuwanie gatunków charakterystycznych dla siedliska</p>

Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożenia
5.	9160 - Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>) Podtyp: 9160-1 Grąd subatlantycki	<p>Zagrożenia istniejące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) B07: Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej – stosowanie rębni IIA i/lub IIAU. 2) J03.01: zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska – występowanie gatunków obcych dla siedliska, takich jak: dąb czerwony, daglezja, modrzew, sosna, świerk, brzoza. 3) B02.04: usuwanie martwych i umierających drzew – niski udział wydzielających się i martwych drzew pozostawianych do naturalnego rozkładu <p>Zagrożenia potencjalne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) B07: Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej – zabiegi gospodarcze w drzewostanach nasiennych i glebochronnych zapisanych w Planie Urządzenia Lasu oraz w głębokich wąwozach i jarach zakłócające funkcje tych drzewostanów 2) B.02.02: wycinka lasu – usuwanie gatunków charakterystycznych dla grądu tj. buka, dębu, graba, lipy, klonu
6.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>) Podtyp: 9170-3 Grąd zboczowy	<p>Zagrożenia istniejące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew – niski udział wydzielających się i martwych drzew pozostawianych do naturalnego rozkładu <p>Zagrożenia potencjalne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) B07: Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej – zabiegi gospodarcze w drzewostanach nasiennych i glebochronnych zapisanych w Planie Urządzenia Lasu oraz w głębokich wąwozach i jarach zakłócające funkcje tych drzewostanów 2) B.02.02: wycinka lasu – usuwanie gatunków charakterystycznych dla grądu, np.: lipa drodnolistna, klon pospolity, grab zwyczajny
7.	91E0 * Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae, Populetum albae, Alnetion glutinoso-incanae, olsy źródłiskowe</i>) Podtyp: 91E0-3* Nizowy łęg jesionowo-olszowy <i>Fraxino-Alnetum</i>	<p>Zagrożenia istniejące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) J03.01: zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska – zaburzona struktura gatunkowa 2) B.02.02: wycinka lasu – rębnia zupełna w siedlisku 3) B02.04: usuwanie martwych i umierających drzew – niski udział wydzielających się i martwych drzew pozostawianych do naturalnego rozkładu <p>Zagrożenia potencjalne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) B07: Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej – zabiegi zakłócające funkcje tych drzewostanów 2) B.02.02: wycinka lasu – usuwanie gatunków charakterystycznych dla siedliska

Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożenia
8.	91E0 * Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnetion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe) Podtyp: *91E0-4 źródłiskowe lasy olszowe na niżu (grupa niejednorodna fitosocjologicznie, zbiorowiska ujmowane jako <i>Cardamino-Alnetum glutinosae</i> lub źródłiskowe podzespoły <i>Fraxino-Alnetum</i>)	Zagrożenia istniejące: 1) J03.01: zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska – zaburzona struktura gatunkowa Zagrożenia potencjalne: 1) B07: Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej – zabiegi zakłócające funkcje drzewostanów 2) B.02.02: wycinka lasu – usuwanie gatunków charakterystycznych dla siedliska, np.: olszy czarnej, jesionu, brzozy omszone
9.	1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	Zagrożenia potencjalne: 1) G05: Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka - niszczenie stanowisk rozrodczych na skutek odwadniania terenu, zasypywania lub niszczenia niewielkich zbiorników wodnych
10.	1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Zagrożenia potencjalne: 1) G05: Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka - osuszanie mokradeł, likwidowanie starorzeczy i regulacja rzek 2) J02.15: Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych - obniżenie poziomu wód gruntowych 3) F01: Akwakultura morska i słodkowodna - zarybianie małych zbiorników wodnych
11.	1042 Zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Zagrożenia potencjalne: 1) G05: Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka - likwidowanie małych śródleśnych i śródpolnych oczek wodnych
12.	1084 Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i>	Zagrożenia istniejące: 1) J03.01: Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska - usuwanie wiatrołomów 2) J03.02: antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk - brak odnowień lipowych w alejach Zagrożenia potencjalne: 1) J03.01: zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska - usuwanie starych dziuplastych drzew 2) J03.01: zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska – stosowanie zabiegów konserwatorskich związanych z leczeniem drzew dziuplastych 3) D01.02: drogi, autostrady - modernizacja drogi Markowo-Godkowo 4) D01.02: drogi, autostrady - modernizacja drogi w miejscowości Zimnochy

Działania z zakresu monitoringu siedlisk składają się z trzech elementów. Pierwszy element - monitoring powierzchni siedliska, drugi - struktury i funkcji siedliska oraz trzeci - szansa zachowania siedliska. Planowany monitoring pozwoli ocenić skuteczność przeprowadzanych zabiegów ochronnych i ewentualnie modyfikować ich zakres i lokalizację w zależności od aktualnego stanu siedlisk przyrodniczych. Zaplanowano także monitoring gatunków. W przypadku zalotki większej jest to monitoring liczebności, izolacji przestrzennej, powierzchni stanowiska, liczby dogodnych miejsc do rozrodu, stopnia zarośnięcia stanowiska przez drzewa i krzewy. W przypadku pozostałych gatunków jest to monitoring populacji i siedlisk tych gatunków, zgodnie z metodyką PMS GIOŚ.

Działania z zakresu uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony dotyczyć będą siedlisk: 3150 Naturalne eutroficzne zbiorniki; 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska; 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne oraz gatunków: 1166 traszka grzebieniasta, 1188 kumak nizinny, 1042 zalotka większa, 1084 pachnica dębowa.

Obszar Natura 2000 objęty dwoma dokumentem planistycznym, tj:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Godkowo (Uchwała Rady Gminy Godkowo nr XV/73/2000 z 15.06.2000)
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg (Uchwała Nr I/37/98 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 30 grudnia 1998 r., ze zmianami)

W niniejszym zarządzeniu wskazano zapisy do zmian w ww. dokumentach planistycznych, dotyczące ochrony obszaru Natura 2000, odnoszące się do gospodarki komunalnej, zagospodarowania przestrzennego oraz zalesień, których realizacja może znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000 – w zakresie minimalizacji tych oddziaływań.

W ramach prac nad sporządzeniem planu zadań ochronnych nie stwierdzono potrzeby opracowania dla obszaru Natura 2000 lub jego części planu ochrony, o którym mowa w art. 29 cyt. ustawy *o ochronie przyrody*.

W dniu 29 stycznia 2014 r Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie obwieszczeniem znak: WOPN-OON.082.01.004.2014.AKR poinformował o możliwości złożenia uwag i wniosków do projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczysko Markowo PLH280032 w formie projektu zarządzenia.

W związku z udziałem społeczeństwa, zgłoszono następujące uwagi do projektu planu zadań ochronnych:

I Nadleśnictwo Młynary:

1. Z zapisu na str. 18 „*Ponadto na wyżej wymienionym obszarze występują dystroficzne i eutroficzne zbiorniki wodne, do których należą jeziora: Okonie, Zielone i Zimnochy*”, przez które przepływa rzeka Wąska, wykreślić jezioro Zielone. Rzeka Wąska przez nie nie przepływa.

Uwaga przyjęta: uwagę uwzględniono poprzez wprowadzenie zasugerowanych poprawek w treści dokumentacji planu zadań ochronnych.

2. Zapis str. 61, 64 „*Wstrzymanie rębni IIA i/lub IIAU*” – wykreślić. Nadleśnictwo Młynary nie zgadza się na wstrzymanie wykonania rębni ujętych w aktualnie obowiązującym PUL zatwierdzonym przez Ministra środowiska decyzją z dnia 19.02.2008 r.

Uwagę odrzucono: Zgodnie z założeniami do sporządzania planów zadań ochronnych, w planie mogą być wprowadzone działania ochronne dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych gatunków zwierząt oraz ich siedlisk, działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania, działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu

realizacji celów działań ochronnych. Zgodnie z wytycznymi Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska do opracowania planów zadań ochronnych, działania dotyczące wdrożenia modyfikacji w stosowanych metodach gospodarowania powinny być ograniczone do takich modyfikacji, jakie są naprawdę potrzebne z punktu widzenia przedmiotów ochrony (z punktu widzenia parametrów i wskaźników ich stanu ochrony). W omawianym przypadku działania takie (tj. wstrzymanie określonego rodzaju rębni) zaplanowane dla siedlisk 9130 i 9160 wynikają wprost z zagrożeń zdefiniowanych dla tych siedlisk. W obu przypadkach za zagrożenia dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu ochrony tych siedlisk uznano m.in.: prowadzenie zaplanowanych na określonych płatach w PUL rębni IIA i/lub IIAU.

3. *Zapis na str. 79: „W przyszłości należy dążyć do całkowitej eliminacji Dbc, Dg i Md oraz ograniczenia ilościowego Św i So i Brz.” zastąpić zapisem „W przyszłości należy dążyć do całkowitej eliminacji Dbc, Dg oraz ograniczenia ilościowego Md, Św, So i Brz.”.*

Uwaga przyjęta: uwagę uwzględniono poprzez wprowadzenie zasugerowanych poprawek w treści dokumentacji planu zadań ochronnych.

II Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie:

1. *W działaniach ochronnych dla siedliska 9130 oraz 9160 wnosimy o wykreślenie zapisów „w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych konieczne jest wstrzymanie aktualnie zapisanych w PUL rębni IIA”.*

Uwagę odrzucono: Zgodnie z założeniami do sporządzania planów zadań ochronnych, w planie mogą być wprowadzone działania ochronne dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych gatunków zwierząt oraz ich siedlisk, działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania, działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych. Zgodnie z wytycznymi Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska do opracowania planów zadań ochronnych, działania dotyczące wdrożenia modyfikacji w stosowanych metodach gospodarowania powinny być ograniczone do takich modyfikacji, jakie są naprawdę potrzebne z punktu widzenia przedmiotów ochrony (z punktu widzenia parametrów i wskaźników ich stanu ochrony). W omawianym przypadku działania takie (tj. wstrzymanie określonego rodzaju rębni) zaplanowane dla siedlisk 9130 i 9160 wynikają wprost z zagrożeń zdefiniowanych dla tych siedlisk. W obu przypadkach za zagrożenia dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu ochrony tych siedlisk uznano m.in.: prowadzenie zaplanowanych na określonych płatach w PUL rębni IIA i/lub IIAU.

III Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Olsztynie:

1. *Pkt 7 – Kluczowe instytucje/osoby dla obszaru i zakres odpowiedzialności. W związku z tym, że przedmiotowy obszar Natura 2000 położony jest w powiatach ostródzkim i elbląskim informuję, że część położona w powiecie ostródzkim podlega pod Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Olsztynie, zaś obszar powiatu elbląskiego obejmuje obszar działania Żuławskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Elblągu. Wobec powyższego wnioskuję się o ujęcie ZZMiUW w Elblągu jako kluczowej dla przedmiotowego obszaru instytucji.*

Uwaga przyjęta: uwagę uwzględniono poprzez wprowadzenie zasugerowanych poprawek w treści dokumentacji planu zadań ochronnych.

2. *Etap II – opracowanie projektu planu, Pkt 2.3 – struktura własności i użytkowania gruntów. W związku z przebiegiem przez teren obszaru Natura 2000 cieków wodnych będących w administracji zarówno RZGW w Gdańsku, jak i Zarządów Melioracji należy rozważyć wpisanie ich udziału do przedmiotowej tabeli. Mimo, że ich udział w stosunku do całego obszaru jest niewielki, należy odnotować ich występowanie na danych obszarze. Tym bardziej, że po zsumowaniu procentowego udziału wszystkich gruntów otrzymuje się wynik (w przybliżeniu) 99,97%.*

Uwagę uwzględniono częściowo: Tabela zawiera dane użytkowania i pokrycia terenu z programu CORINE Land Cover 2006, w związku z czym wymieniono w niej wszystkie typy pokrycia terenu wskazane w tym programie. Informacja o źródle danych została dodana w opisie tabeli. W związku z występowaniem cieków w obszarze ich obecność zaznaczono w tabeli (wstawiając znak +) bez podawania ich powierzchni.

3. *Ustalenie działań w zakresie monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony. W kolumnie terminy/częstotliwość zapis „Jeden raz, co 3 lata w pełni sezonu wegetacyjnego” zmienić na bardziej precyzyjny: „Raz w roku w pełni sezonu wegetacyjnego – częstotliwość co 3 lata”. Można również rozważyć wskazanie w kolumnie Podmiot odpowiedzialny zwrotu „w Olsztynie”.*

Uwaga przyjęta: uwagę uwzględniono poprzez wprowadzenie zasugerowanych poprawek w treści dokumentacji planu zadań ochronnych oraz w projekcie zarządzenia.

4. *Należy wskazać podstawę prawną, na mocy której w kolumnie Podmiot odpowiedzialny nałożono odpowiedzialności za wykonanie poszczególnych działań na podmioty inne niż RDOŚ. W przypadku, gdy dane działanie ochronne dotyczy gruntów Skarbu Państwa (Lasy Państwowe) właściwym wydaje się zapis – Nadleśnictwo..... – podmiot nadzorujący RDOŚ Olsztyn.*

Uwagę odrzucono: Art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody mówi, że plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania. Ustawa daje zatem możliwość wskazania podmiotów innych niż RDOŚ (organ opracowujący projekt planu i sprawujący nadzór nad obszarami Natura 2000), właściwych do realizacji określonych działań ochronnych. Podobnie rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 wskazuje, że zakres prac niezbędnych do opracowania planu obejmuje ustalenie działań ochronnych, w tym wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za ich wykonanie i monitoring. Tym samym w zależności od rodzaju działania ochronnego, odpowiedzialnym za jego realizację może być właściwy RDOŚ, właściciel, zarządca lub dzierżawca terenu, na którym działanie ma być realizowane, a także różnego rodzaju organizacje mogące np: pozyskiwać fundusze na ochronę przyrody, w tym realizację działań ochronnych. Znajduje to potwierdzenie w wytycznych Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska do opracowania planów zadań ochronnych (pkt 129 wytycznych, dostępnych na stronie internetowej Generalnej Dyrekcji pod adresem: (http://www.gdos.gov.pl/ProjectCategories/viewProject/8/2/0/71/Materialy_do_pobrania)).

5. *Wnioskuje się o przewidzenie możliwości usuwania drzew znajdujących się w obrębie jezior w przypadku, gdy dane drzewo zagraża życiu ludzkiemu bądź dobytkowi. Należy również zapewnić możliwość usunięcia drzew powalonych stwarzających zagrożenie (po uzyskaniu zgody RDOŚ).*

Uwagę odrzucono: wycinka drzew zagrażających życiu ludzkiemu bądź dobytkowi możliwa jest na zasadach ogólnych, określonych w ustawie o ochronie przyrody. Wprowadzenie proponowanego zapisu powielaloby jedynie istniejące przepisy prawne.

IV Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa:

1. *Uwaga do zapisu dotyczącego siedliska 6510 „W okresie obowiązywania planu zadań ochronnych ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe, zgodnie z wymogami wzajemnej zgodności. Niedopuszczanie do zalesiania, zaorywania i zabudowy łąk i pastwisk. Koszenie corocznie (dopuszcza się koszenia co drugi rok na gruntach bez tendencji do zarastania). Wypas corocznie.”. Wątpliwości budzą zapisy zaznaczone kolorem: „zgodnie z wymogami wzajemnej zgodności”, „koszenie corocznie (dopuszcza się koszenie co drugi rok na gruntach bez tendencji do zarastania)”. Obecnie rozporządzenie rolnośrodowiskowe dla siedliska 6510, które może być deklarowane w ramach wariantu 5.7 półnaturalne łąki świeże nie przewiduje możliwości koszenia co drugi rok, według cytowanego poniżej rozporządzenia w sprawie minimalnych norm, które nie są deklarowane w ramach a) płatności dla obszarów Natura 2000 oraz związanych z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej, b) programu rolnośrodowiskowego, okrywa musi być koszona i usuwana co najmniej raz w roku w terminie do dnia 31 lipca. Jeśli chcą Państwo*

pozostawić zapis dotyczących dopuszczania koszenia co drugi rok proponuję przenieść go do działań fakultatywnych. Niemniej jednak w obecnym stanie prawnym jest to zapis bez pokrycia w przypadku beneficjentów wnioskujących o płatności w ramach systemu wsparcia bezpośredniego. Uwagę odrzucono. Uwaga zasadna, niemniej analiza listy przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 ujętych w zarządzeniu wykazała, że nie jest ona zgodna z aktualnym Standardowym Formularzem Danych dla obszaru. Siedlisko 6510 nie jest przedmiotem ochrony obszaru Uroczysko Markowo, zatem zostało ono usunięte z zarządzenia i dokumentacji.

2. *„Niedopuszczanie do zaorywania” – zapis dotyczący niedopuszczania do zaorania proponuję przenieść do działań fakultatywnych, ponieważ jest to działanie, które pokrywa się z wymogami programu rolnośrodowiskowego. Pozostawienie tego zakazu przy działaniu obligatoryjnym stwarza zagrożenie dla płatności rolnośrodowiskowych. Nie można płacić za coś co jest normą.*

Uwagę odrzucono. Uwaga zasadna, niemniej analiza listy przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 ujętych w zarządzeniu wykazała, że nie jest ona zgodna z aktualnym Standardowym Formularzem Danych dla obszaru. Siedlisko 6510 nie jest przedmiotem ochrony obszaru Uroczysko Markowo, zatem zostało ono usunięte z zarządzenia i dokumentacji.

3. *Dodatkowo wskazana „Lokalizacja siedliska wg załącznika nr 6” jest nieprecyzyjna i zweryfikowanie obszaru na podstawie załączonej mapy jest niewykonalne przez kontrolerów ARiMR. Siedlisko powinno mieć lokalizację określoną wektorowo.*

Uwagę odrzucono. Uwaga zasadna, niemniej analiza listy przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 ujętych w zarządzeniu wykazała, że nie jest ona zgodna z aktualnym Standardowym Formularzem Danych dla obszaru. Siedlisko 6510 nie jest przedmiotem ochrony obszaru Uroczysko Markowo, zatem zostało ono usunięte z zarządzenia i dokumentacji.

Projekt niniejszego zarządzenia na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206, z późn. zm.) został uzgodniony przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego pismem znak: PN 0522.19.2014 z dnia 28 kwietnia 2014 r.

Załącznik nr 3 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Olsztynie

z dnia 2014 r.

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Uroczysko Markowo PLH280032.

Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożenia
1.	3150 Naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	<p><u>Zagrożenia istniejące:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) H01.05: rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem - rolnicze spływy powierzchniowe wód 2) H01.04: rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych za pośrednictwem przelewów burzowych lub odpływów ścieków komunalnych - zanieczyszczenia komunalne 3) H01.08: rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych - zanieczyszczenia komunalne z zabudowy mieszkalnej oraz z zabudowy rekreacyjnej nie podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej 4) G05: Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka - presja turystyczna 5) J02.06.05: pobór wód powierzchniowych przez farmy rybne - pobieranie zbyt dużej ilości wody z jeziora do stawów rybnych <p><u>Zagrożenia potencjalne:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) K02.03: eutrofizacja (naturalna) – eutrofizacja i zarastanie zbiorników wodnych 2) J03.01: zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska - zarastanie zbiorników 3) A02.01: intensyfikacja rolnictwa - wzrost intensyfikacji zagospodarowania rolniczego 4) F01.01: intensywna hodowla ryb, intensyfikacja – niewłaściwie prowadzona gospodarka rybacka i ewentualne zachwiania stabilności ekosystemu 5) H01.09: zanieczyszczenie wód powierzchniowych z innych źródeł rozproszonych, niewymienionych powyżej – dzikie wysypiska śmieci
2.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	<p><u>Zagrożenia istniejące:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) J02: spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych - nadmierne odwodnienie 2) K02.01: zmiana składu gatunkowego (sukcesja) – wkraczanie drzew i krzewów na obszar torfowiska

Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożenia
		<p>Zagrożenia potencjalne:</p> <p>3) J02.01: Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie - zasypywanie gruzem i innymi odpadami</p> <p>4) J02.15: Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych - zbyt wysoki lub niski poziom wód gruntowych</p>
3.	3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	<p>Zagrożenia istniejące:</p> <p>1) J04: Inne zmiany ekosystemu – nienaturalna, przyspieszona eutrofizacja</p> <p>2) J04: Inne zmiany ekosystemu – zarastanie brzegów Jeziora Okonie</p> <p>Zagrożenia potencjalne:</p> <p>1) J03: Inne zmiany ekosystemu - obniżenie poziomu wód gruntowych zlewni</p> <p>2) J02: powodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych - obniżenie lustra wody w Jeziorze Okonie</p> <p>3) J03.01: zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska - przesuszenie pła mszarnego</p> <p>4) G05: Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka - wycinka drzew w strefie brzegowej</p> <p>5) G05.01: Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie - wydeptywanie pła mszarnego</p>
4.	9130 Żyzna buczyna Podtyp: 9130-1 Żyzna buczyna niżowa (<i>Galio odorati-Fagetum</i>)	<p>Zagrożenia istniejące:</p> <p>1) B07: Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej – zabiegi gospodarcze w drzewostanach nasiennych i glebochronnych zapisanych w Planie Urządzenia Lasu oraz w głębokich wąwozach i jarach zakłócające funkcje tych drzewostanów</p> <p>2) B07: Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej – użytkowanie drzewostanów w wąwozach i jarach</p> <p>3) B07: Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej – stosowanie rębni IIA i/lub IIAU.</p> <p>4) J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska – występowanie gatunków obcych dla siedliska</p> <p>5) B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew – niski udział wydzielających się i martwych drzew pozostawianych do naturalnego rozkładu</p> <p>Zagrożenia potencjalne:</p> <p>1) B.02.02: wycinka lasu – usuwanie gatunków charakterystycznych dla siedliska</p>

Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożenia
5.	9160 - Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>) Podtyp: 9160-1 Grąd subatlantycki	<p>Zagrożenia istniejące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) B07: Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej – stosowanie rębni IIA i/lub IIAU. 2) J03.01: zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska – występowanie gatunków obcych dla siedliska, takich jak: dąb czerwony, daglezwia, modrzew, sosna, świerk, brzoza. 3) B02.04: usuwanie martwych i umierających drzew – niski udział wydzielających się i martwych drzew pozostawianych do naturalnego rozkładu <p>Zagrożenia potencjalne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) B07: Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej – zabiegi gospodarcze w drzewostanach nasiennych i glebochronnych zapisanych w Planie Urządzenia Lasu oraz w głębokich wąwozach i jarach zakłócające funkcje tych drzewostanów 2) B.02.02: wycinka lasu – usuwanie gatunków charakterystycznych dla grądu tj. buka, dębu, graba, lipy, klonu
6.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>) Podtyp: 9170-3 Grąd zboczowy	<p>Zagrożenia istniejące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew – niski udział wydzielających się i martwych drzew pozostawianych do naturalnego rozkładu <p>Zagrożenia potencjalne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) B07: Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej – zabiegi gospodarcze w drzewostanach nasiennych i glebochronnych zapisanych w Planie Urządzenia Lasu oraz w głębokich wąwozach i jarach zakłócające funkcje tych drzewostanów 2) B.02.02: wycinka lasu – usuwanie gatunków charakterystycznych dla grądu, np.: lipa drodnolistna, klon pospolity, grab zwyczajny
7.	91E0 * Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródłiskowe</i>) Podtyp: 91E0-3* Niżowy łęg jesionowo-olszowy <i>Fraxino-Alnetum</i>	<p>Zagrożenia istniejące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) J03.01: zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska – zaburzona struktura gatunkowa 2) B.02.02: wycinka lasu – rębniowa zupełna w siedlisku 3) B02.04: usuwanie martwych i umierających drzew – niski udział wydzielających się i martwych drzew pozostawianych do naturalnego rozkładu <p>Zagrożenia potencjalne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) B07: Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej – zabiegi zakłócające funkcje tych drzewostanów 2) B.02.02: wycinka lasu – usuwanie gatunków charakterystycznych dla siedliska

Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożenia
8.	91E0 * Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnetion glutinoso-incanae</i> , <i>olsy źródliskowe</i>) Podtyp: *91E0-4 źródliskowe lasy olszowe na niżu (grupa niejednorodna fitosocjologicznie, zbiorowiska ujmowane jako <i>Cardamino-Alnetum glutinosae</i> lub źródliskowe podzespoły <i>Fraxino-Alnetum</i>)	Zagrożenia istniejące: 1) J03.01: zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska – zaburzona struktura gatunkowa Zagrożenia potencjalne: 1) B07: Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej – zabiegi zakłócające funkcje drzewostanów 2) B.02.02: wycinka lasu – usuwanie gatunków charakterystycznych dla siedliska, np.: olszy czarnej, jesionu, brzozy omszone
9.	1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	Zagrożenia potencjalne: 1) G05: Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka - niszczenie stanowisk rozrodczych na skutek odwadniania terenu, zasypywania lub niszczenia niewielkich zbiorników wodnych
10.	1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Zagrożenia potencjalne: 1) G05: Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka - osuszanie mokradeł, likwidowanie starorzeczy i regulacja rzek 2) J02.15: Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych - obniżenie poziomu wód gruntowych 3) F01: Akwakultura morska i słodkowodna - zarybianie małych zbiorników wodnych
11.	1042 Zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Zagrożenia potencjalne: 1) G05: Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka - likwidowanie małych śródleśnych i śródpolnych oczek wodnych
12.	1084 Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i>	Zagrożenia istniejące: 1) J03.01: Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska - usuwanie wiatrołomów 2) J03.02: antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk - brak odnowień lipowych w alejach Zagrożenia potencjalne: 1) J03.01: zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska - usuwanie starych dziuplastych drzew 2) J03.01: zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska – stosowanie zabiegów konserwatorskich związanych z leczeniem drzew dziuplastych 3) D01.02: drogi, autostrady - modernizacja drogi Markowo-Godkowo 4) D01.02: drogi, autostrady - modernizacja drogi w miejscowości Zimnochy

Działania z zakresu monitoringu siedlisk składają się z trzech elementów. Pierwszy element - monitoring powierzchni siedliska, drugi - struktury i funkcji siedliska oraz trzeci - szans zachowania siedliska. Planowany monitoring pozwoli ocenić skuteczność przeprowadzanych zabiegów ochronnych i ewentualnie modyfikować ich zakres i lokalizację w zależności od aktualnego stanu siedlisk przyrodniczych. Zaplanowano także monitoring gatunków. W przypadku zalotki większej jest to monitoring liczebności, izolacji przestrzennej, powierzchni stanowiska, liczby dogodnych miejsc do rozrodu, stopnia zarośnięcia stanowiska przez drzewa i krzewy. W przypadku pozostałych gatunków jest to monitoring populacji i siedlisk tych gatunków, zgodnie z metodyką PMS GIOŚ.

Działania z zakresu uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony dotyczyć będą siedlisk: 3150 Naturalne eutroficzne zbiorniki; 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska; 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne oraz gatunków: 1166 traszka grzebieniasta, 1188 kumak nizinny, 1042 zalotka większa, 1084 pachnica dębowa.

Obszar Natura 2000 objęty dwoma dokumentem planistycznym, tj:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Godkowo (Uchwała Rady Gminy Godkowo nr XV/73/2000 z 15.06.2000)
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg (Uchwała Nr I/37/98 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 30 grudnia 1998 r., ze zmianami)

W niniejszym zarządzeniu wskazano zapisy do zmian w ww. dokumentach planistycznych, dotyczące ochrony obszaru Natura 2000, odnoszące się do gospodarki komunalnej, zagospodarowania przestrzennego oraz zalesień, których realizacja może znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000 – w zakresie minimalizacji tych oddziaływań.

W ramach prac nad sporządzeniem planu zadań ochronnych nie stwierdzono potrzeby opracowania dla obszaru Natura 2000 lub jego części planu ochrony, o którym mowa w art. 29 cyt. ustawy o ochronie przyrody.

W dniu 29 stycznia 2014 r Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie obwieszczeniem znak: WOPN-OON.082.01.004.2014.AKR poinformował o możliwości złożenia uwag i wniosków do projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczysko Markowo PLH280032 w formie projektu zarządzenia.

W związku z udziałem społeczeństwa, zgłoszono następujące uwagi do projektu planu zadań ochronnych:

I Nadleśnictwo Młynary:

1. Z zapisu na str. 18 „Ponadto na wyżej wymienionym obszarze występują dystroficzne i eutroficzne zbiorniki wodne, do których należą jeziora: Okonie, Zielone i Zimnochy”, przez które przepływa rzeka Wąska, wykreślić jezioro Zielone. Rzeka Wąska przez nie nie przepływa.

Uwaga przyjęta: uwagę uwzględniono poprzez wprowadzenie zasugerowanych poprawek w treści dokumentacji planu zadań ochronnych.

2. Zapis str. 61, 64 „Wstrzymanie rębni IIA i/lub IIAU” – wykreślić. Nadleśnictwo Młynary nie zgadza się na wstrzymanie wykonania rębni ujętych w aktualnie obowiązującym PUL zatwierdzonym przez Ministra środowiska decyzją z dnia 19.02.2008 r.

Uwagę odrzucono: Zgodnie z założeniami do sporządzania planów zadań ochronnych, w planie mogą być wprowadzone działania ochronne dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych gatunków zwierząt oraz ich siedlisk, działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania, działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu

realizacji celów działań ochronnych. Zgodnie z wytycznymi Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska do opracowania planów zadań ochronnych, działania dotyczące wdrożenia modyfikacji w stosowanych metodach gospodarowania powinny być ograniczone do takich modyfikacji, jakie są naprawdę potrzebne z punktu widzenia przedmiotów ochrony (z punktu widzenia parametrów i wskaźników ich stanu ochrony). W omawianym przypadku działania takie (tj. wstrzymanie określonego rodzaju rębni) zaplanowane dla siedlisk 9130 i 9160 wynikają wprost z zagrożeń zdefiniowanych dla tych siedlisk. W obu przypadkach za zagrożenia dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu ochrony tych siedlisk uznano m.in.: prowadzenie zaplanowanych na określonych płatach w PUL rębni IIA i/lub IIAU.

3. *Zapis na str. 79: „W przyszłości należy dążyć do całkowitej eliminacji Dbc, Dg i Md oraz ograniczenia ilościowego Św i So i Brz.” zastąpić zapisem „W przyszłości należy dążyć do całkowitej eliminacji Dbc, Dg oraz ograniczenia ilościowego Md, Św, So i Brz.”.*

Uwaga przyjęta: uwagę uwzględniono poprzez wprowadzenie zasugerowanych poprawek w treści dokumentacji planu zadań ochronnych.

II Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie:

1. *W działaniach ochronnych dla siedliska 9130 oraz 9160 wnosimy o wykreślenie zapisów „w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych konieczne jest wstrzymanie aktualnie zapisanych w PUL rębni IIA”.*

Uwagę odrzucono: Zgodnie z założeniami do sporządzania planów zadań ochronnych, w planie mogą być wprowadzone działania ochronne dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych gatunków zwierząt oraz ich siedlisk, działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania, działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych. Zgodnie z wytycznymi Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska do opracowania planów zadań ochronnych, działania dotyczące wdrożenia modyfikacji w stosowanych metodach gospodarowania powinny być ograniczone do takich modyfikacji, jakie są naprawdę potrzebne z punktu widzenia przedmiotów ochrony (z punktu widzenia parametrów i wskaźników ich stanu ochrony). W omawianym przypadku działania takie (tj. wstrzymanie określonego rodzaju rębni) zaplanowane dla siedlisk 9130 i 9160 wynikają wprost z zagrożeń zdefiniowanych dla tych siedlisk. W obu przypadkach za zagrożenia dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu ochrony tych siedlisk uznano m.in.: prowadzenie zaplanowanych na określonych płatach w PUL rębni IIA i/lub IIAU.

III Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Olsztynie:

1. *Pkt 7 – Kluczowe instytucje/osoby dla obszaru i zakres odpowiedzialności. W związku z tym, że przedmiotowy obszar Natura 2000 położony jest w powiatach ostródzkim i elbląskim informuję, że część położona w powiecie ostródzkim podlega pod Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Olsztynie, zaś obszar powiatu elbląskiego obejmuje obszar działania Żuławskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Elblągu. Wobec powyższego wnioskuje się o ujęcie ZZMiUW w Elblągu jako kluczowej dla przedmiotowego obszaru instytucji.*

Uwaga przyjęta: uwagę uwzględniono poprzez wprowadzenie zasugerowanych poprawek w treści dokumentacji planu zadań ochronnych.

2. *Etap II – opracowanie projektu planu, Pkt 2.3 – struktura własności i użytkowania gruntów. W związku z przebiegiem przez teren obszaru Natura 2000 cieków wodnych będących w administracji zarówno RZGW w Gdańsku, jak i Zarządów Melioracji należy rozważyć wpisanie ich udziału do przedmiotowej tabeli. Mimo, że ich udział w stosunku do całego obszaru jest niewielki, należy odnotować ich występowanie na danych obszarze. Tym bardziej, że po zsumowaniu procentowego udziału wszystkich gruntów otrzymuje się wynik (w przybliżeniu) 99,97%.*

Uwagę uwzględniono częściowo: Tabela zawiera dane użytkowania i pokrycia terenu z programu CORINE Land Cover 2006, w związku z czym wymieniono w niej wszystkie typy pokrycia terenu wskazane w tym programie. Informacja o źródle danych została dodana w opisie tabeli. W związku z występowaniem cieków w obszarze ich obecność zaznaczono w tabeli (wstawiając znak +) bez podawania ich powierzchni.

3. *Ustalenie działań w zakresie monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony. W kolumnie terminy/częstotliwość zapis „Jeden raz, co 3 lata w pełni sezonu wegetacyjnego” zmienić na bardziej precyzyjny: „Raz w roku w pełni sezonu wegetacyjnego – częstotliwość co 3 lata”. Można również rozważyć wskazanie w kolumnie Podmiot odpowiedzialny zwrotu „w Olsztynie”.*

Uwaga przyjęta: uwagę uwzględniono poprzez wprowadzenie zasugerowanych poprawek w treści dokumentacji planu zadań ochronnych oraz w projekcie zarządzenia.

4. *Należy wskazać podstawę prawną, na mocy której w kolumnie Podmiot odpowiedzialny nałożono odpowiedzialności za wykonanie poszczególnych działań na podmioty inne niż RDOŚ. W przypadku, gdy dane działanie ochronne dotyczy gruntów Skarbu Państwa (Lasy Państwowe) właściwym wydaje się zapis – Nadleśnictwo..... – podmiot nadzorujący RDOŚ Olsztyn.*

Uwagę odrzucono: Art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody mówi, że plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania. Ustawa daje zatem możliwość wskazania podmiotów innych niż RDOŚ (organ opracowujący projekt planu i sprawujący nadzór nad obszarami Natura 2000), właściwych do realizacji określonych działań ochronnych. Podobnie rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 wskazuje, że zakres prac niezbędnych do opracowania planu obejmuje ustalenie działań ochronnych, w tym wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za ich wykonanie i monitoring. Tym samym w zależności od rodzaju działania ochronnego, odpowiedzialnym za jego realizację może być właściwy RDOŚ, właściciel, zarządca lub dzierżawca terenu, na którym działanie ma być realizowane, a także różnego rodzaju organizacje mogące np: pozyskiwać fundusze na ochronę przyrody, w tym realizację działań ochronnych. Znajduje to potwierdzenie w wytycznych Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska do opracowania planów zadań ochronnych (pkt 129 wytycznych, dostępnych na stronie internetowej Generalnej Dyrekcji pod adresem: http://www.gdos.gov.pl/ProjectCategories/viewProject/8/2/0/71/Materialy_do_pobrania).

5. *Wnioskuje się o przewidzenie możliwości usuwania drzew znajdujących się w obrębie jezior w przypadku, gdy dane drzewo zagraża życiu ludzkiemu bądź dobytkowi. Należy również zapewnić możliwość usunięcia drzew powalonych stwarzających zagrożenie (po uzyskaniu zgody RDOŚ).*

Uwagę odrzucono: wycinka drzew zagrażających życiu ludzkiemu bądź dobytkowi możliwa jest na zasadach ogólnych, określonych w ustawie o ochronie przyrody. Wprowadzenie proponowanego zapisu powielałoby jedynie istniejące przepisy prawne.

IV Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa:

1. *Uwaga do zapisu dotyczącego siedliska 6510 „W okresie obowiązywania planu zadań ochronnych ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe, zgodnie z wymogami wzajemnej zgodności. Niedopuszczanie do zalesiania, zaorywania i zabudowy łąk i pastwisk. Koszenie corocznie (dopuszcza się koszenia co drugi rok na gruntach bez tendencji do zarastania). Wypas corocznie.”. Wątpliwości budzą zapisy zaznaczone kolorem: „zgodnie z wymogami wzajemnej zgodności”, „koszenie corocznie (dopuszcza się koszenie co drugi rok na gruntach bez tendencji do zarastania)”. Obecnie rozporządzenie rolnośrodowiskowe dla siedliska 6510, które może być deklarowane w ramach wariantu 5.7 półnaturalne łąki świeże nie przewiduje możliwości koszenia co drugi rok, według cytowanego poniżej rozporządzenia w sprawie minimalnych norm, które nie są deklarowane w ramach a) płatności dla obszarów Natura 2000 oraz związanych z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej, b) programu rolnośrodowiskowego, okrywa musi być koszona i usuwana co najmniej raz w roku w terminie do dnia 31 lipca. Jeśli chcą Państwo*

pozostawić zapis dotyczący dopuszczania koszenia co drugi rok proponuję przenieść go do działań fakultatywnych. Niemniej jednak w obecnym stanie prawnym jest to zapis bez pokrycia w przypadku beneficjentów wnoszących o płatności w ramach systemu wsparcia bezpośredniego. Uwagę odrzucono. Uwaga zasadna, niemniej analiza listy przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 ujętych w zarządzeniu wykazała, że nie jest ona zgodna z aktualnym Standardowym Formularzem Danych dla obszaru. Siedlisko 6510 nie jest przedmiotem ochrony obszaru Uroczysko Markowo, zatem zostało ono usunięte z zarządzenia i dokumentacji.

2. „Niedopuszczanie do zaorywania” – zapis dotyczący niedopuszczania do zaorania proponuję przenieść do działań fakultatywnych, ponieważ jest to działanie, które pokrywa się z wymogami programu rolnośrodowiskowego. Pozostawienie tego zakazu przy działaniu obligatoryjnym stwarza zagrożenie dla płatności rolnośrodowiskowych. Nie można płacić za coś co jest normą.

Uwagę odrzucono. Uwaga zasadna, niemniej analiza listy przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 ujętych w zarządzeniu wykazała, że nie jest ona zgodna z aktualnym Standardowym Formularzem Danych dla obszaru. Siedlisko 6510 nie jest przedmiotem ochrony obszaru Uroczysko Markowo, zatem zostało ono usunięte z zarządzenia i dokumentacji.

3. Dodatkowo wskazana „Lokalizacja siedliska wg załącznika nr 6” jest nieprecyzyjna i zweryfikowanie obszaru na podstawie załączonej mapy jest niewykonalne przez kontrolerów ARiMR. Siedlisko powinno mieć lokalizację określoną wektorowo.

Uwagę odrzucono. Uwaga zasadna, niemniej analiza listy przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 ujętych w zarządzeniu wykazała, że nie jest ona zgodna z aktualnym Standardowym Formularzem Danych dla obszaru. Siedlisko 6510 nie jest przedmiotem ochrony obszaru Uroczysko Markowo, zatem zostało ono usunięte z zarządzenia i dokumentacji.

Projekt niniejszego zarządzenia na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206, z późn. zm.) został uzgodniony przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego pismem znak: PN 0522.19.2014 z dnia 28 kwietnia 2014 r.

Z up. REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Olsztynie

Regionalny Konserwator Przyrody